

LEGEA Nr. 184 din 12 aprilie 2001

Principalele propuneri de modificare/completare (în special pentru Cap.II)

arh. Alexandru Panaitescu - 06.07.2009

N.B. - Față de propunerile făcute în iulie 2009, la ultima varianta OAR din febr. 2010 mai semnalez potențialul conflict de interese pe care îl poate genera numirea și revocarea membrilor Comisiei Naționale de Disciplină de către Consiliul Național al OAR, prevăzută la art. 29, alin. 4, pct. e.

*- Comisia Națională de Disciplină trebuie să fie independentă și echidistantă față de ori care for de conducere al OAR și pentru aceasta este obligatoriu ca membrii săi să fie aleși **(nu să fie numiți)** de către Conferința Națională.*

ROȘU – modificări/completări sau articole/aliniate noi

VERDE – eventuale observații;

Eliminări sau reformulări integrale de text

FORMA ACTUALĂ	REFORMULĂRI/COMPLETĂRI PROPUSE
<p>CAPITOLUL I: Dispoziții generale</p> <p>Art. 1 Prezenta lege reglementează modul de exercitare a profesiei de arhitect și constituirea Ordinului Arhitecților din România, ca formă de organizare independentă, nonprofit, autonomă, apolitică și de interes public.</p> <p>Art. 2 (1) Activitatea în domeniul arhitecturii este un act de cultură de interes public, cu implicații urbanistice, economice, sociale și ecologice. (2) Creația arhitecturală este menită să organizeze funcțional și estetic spațiul construit, având obligația de a-l insera armonios în mediul înconjurător, în respectul peisajelor naturale și al patrimoniului imobiliar.</p> <p>Art. 3 (1) Potrivit legii, construcțiile civile, industriale, agricole sau de orice altă natură se pot realiza numai cu respectarea autorizației de construire, în baza reglementărilor privind proiectarea și executarea construcțiilor. (2).....</p> <p>Art. 4 Poartă titlul de arhitect absolventul cu diplomă de licență sau alt document similar eliberat de instituțiile de învățământ superior de arhitectură recunoscute de statul român.</p> <p>Art. 5 (1) Poartă titlul de arhitect și cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii elvețieni absolvenți cu diplomă de licență sau alt document similar eliberat de o instituție de învățământ superior de arhitectură recunoscute în unul dintre statele de mai sus. (2) Poartă titlul de arhitect și absolventul cu diplomă de licență sau</p>	<p>Art.3 (1)</p> <p>(2) Pentru elaborarea proiectului de arhitectură din cadrul documentației tehnice pentru autorizarea lucrărilor de construcții, stabilită prin legislația din domeniu, cât și a celorlalte faze ale proiectului, inclusiv la nivelul proiectului tehnic și al detaliilor de execuție, investitorii din domeniul construcțiilor sunt obligați să apeleze la serviciile unui arhitect autorizat și care își exercită profesia în condițiile prezentei legi.</p>

alt document similar obținut în cadrul unor programe sociale ori ca urmare a absolvirii unor cursuri superioare fără frecvență în domeniul arhitecturii de către persoane care au dobândit nivelul minim necesar de cunoștințe, deși nu au fost respectate condițiile referitoare la durata minimă a studiilor. Aceste persoane trebuie să aibă o experiență profesională de minimum 7 ani sub îndrumarea unui arhitect cu drept de semnătură sau a unei firme de arhitectură și să promoveze un examen standard de absolvire de nivel universitar, echivalent cu examenul final pentru obținerea diplomei de licență sau a altui document similar, conform prevederilor alin. (1).

(3) Cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii elvețieni au dreptul la utilizarea titlului lor legal academic și, unde este cazul, la abrevierea folosită în statul de proveniență, în limba aceluia stat.

(4) Cetățenii unui stat membru al Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii elvețieni autorizați să poarte titlul de arhitect ca urmare a unui act normativ special al statului respectiv care abilitază autoritățile competente să confere acest titlu personalităților care s-au distins în mod deosebit prin realizări în domeniul arhitecturii vor putea utiliza acest titlu în România.

Art. 6

Prin hotărâre a Guvernului se stabilesc condițiile în care acordarea titlului de arhitect pentru cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii elvețieni nu se realizează automat, precum și procedura necesară în aceste cazuri.

Art. 7- Se propune a fi inclus în Capitolul II, Secțiunea I

☐CAPITOLUL II: Exerțitarea profesiei de arhitect
☐SECTIUNEA 1: Dobândirea și exerțitarea dreptului de semnătură
Art. 7

(1) Activitatea arhitectului în domeniile arhitecturii, urbanismului și amenajării teritoriului constă din:
a) proiectarea, consilierea, asistența tehnică și supravegherea lucrărilor pentru construcții, restaurări de monumente, peisagistică, design, amenajări și decorațiunilor interioare, scenografie și alte asemenea activități;

b) studiul, cercetarea, planificarea, consilierea și reglementarea specifică în domeniile arhitecturii, urbanismului și amenajării teritoriului, restaurării de monumente, peisagistică, design, amenajări și decorațiuni interioare, utilizării materialelor de construcție tehnologiilor specifice;
c) verificarea, avizarea, aprobarea, controlul și expertiza tehnică a proiectelor de arhitectură.

(2) Practica arhitecturii este un act complex de creație tehnică și estetică și de furnizare de servicii. care se realizează prin întocmirea de proiecte, coordonarea studiilor și documentațiilor conexe întocmite de alți specialiști, studii, teme și programe de cercetare, proiectare și concursuri, documentații tehnice, machete, relevee și alte asemenea activități.

(1), (2), (3), (4)

Art. 8

Exerțitarea profesiei de arhitect se face atât în sectorul privat, cât și în sectorul public, conform prevederilor legale.

Art. 9

(1) Dreptul de semnătură implică asumarea de către persoana care îl exercită a întregii responsabilități profesionale față de client și autoritățile publice cu privire la calitatea soluțiilor propuse, cu respectarea legislației în domeniu.

(2) Dreptul de semnătură se exercită olograf, cu menționarea în clar a numelui, prenumelui și a numărului de înregistrare în Tabloul Național al Arhitecților. Lucrările colective trebuie să poarte semnătura tuturor arhitecților care au contribuit la elaborarea lor.

(3) Exerțitarea dreptului de semnătură implică independență în luarea deciziilor cu caracter profesional.

(4) *Dreptul de semnătură al arhitecților și conductorilor arhitecți se poate exercita pe tot teritoriul României.*

Art. 10 - se detaliază în două articole distincte: 10 și 10'.

(1) Proiectele de arhitectură pentru materializarea cărora legea impune obținerea autorizației de construire vor fi elaborate de un arhitect cu drept de semnătură sau de un conductor arhitect

Art.7

(1) Practica arhitecturii este un act complex de creație tehnică și estetică și de furnizare de servicii.

(2) Corespunzător pregătirii sale universitare, practica arhitectului poate consta din următoarele activități:

a) conceperea părții de arhitectură, în toate fazele de elaborare a unui proiect, inclusiv asistența tehnică și supravegherea lucrărilor, pentru construcțiile noi de orice categorie de importanță, cât și pentru reamenajarea, consolidarea, extinderea sau desființarea construcțiilor existente care nu sunt clasificate monumente istorice;

b) proiectarea, asistența tehnică și supravegherea lucrărilor pentru restaurarea-conservarea părții de arhitectură a construcțiilor clasificate monumente istorice;

c) elaborarea studiilor de amplasament și a planurilor urbanistice de detaliu;

d) studiul cercetarea și planificarea în domeniile arhitecturii, restaurării monumentelor, urbanismului și amenajării teritoriului;

e) controlul, avizarea și aprobarea proiectelor de arhitectură, planificarea, verificarea și reglementarea specifică în domeniile arhitecturii, restaurării monumentelor, construcțiilor, utilizării materialelor de construcție și tehnologiilor specifice;

f) consilierea în domeniul arhitecturii și expertiza profesională a calității studiilor și proiectelor de arhitectură și coordonarea programelor de cercetare în domeniul arhitecturii și a documentațiilor conexe acestora întocmite împreună cu alți specialiști;

g) elaborarea de studii și proiecte de arhitectură preliminară care nu necesită emiterea unei autorizații de construire sau pentru participarea la concursuri de arhitectură, relevee, amenajări peisagere, design, amenajări și decorațiuni interioare, scenografie, machete și alte asemenea activități;

h) învățământul de arhitectură și urbanism.

cu drept de semnătură.

(1), (2)
Art. 10'

(1)Arhitectul și conductorul arhitect dobândesc drept de semnătură, acordat de către Ordinul Arhitecților din România, dacă îndeplinesc condițiile de onorabilitate și de stagiul profesional. Dobândirea dreptului de semnătură atrage obligatoriu înscrierea acestora în Tabloul Național al Arhitecților.

(2)Condiția de onorabilitate prevăzută la alin. **(1)** se consideră a fi îndeplinită:

a)dacă arhitectului solicitant al dreptului de semnătură nu i-a fost interzisă definitiv sau temporar exercitarea profesiei prin hotărâre judecătorească definitivă, ca pedeapsă complementară pentru săvârșirea unei infracțiuni în legătură cu exercitarea profesiei;

b)dacă arhitectul solicitant al dreptului de semnătură nu a săvârșit abateri disciplinare care au fost sancționate de Ordinul Arhitecților din România cu retragerea definitivă a dreptului de semnătură, potrivit prezentei legi.

(3) Dreptul de semnătură al conductorilor arhitecți se exercită pe teritoriul României și este limitat la categoriile de lucrări pentru care legea recunoaște acest drept. V.art.9, alin.4

(3) Dobândirea dreptului de semnătură se obține în baza unei cereri adresate Ordinului Arhitecților din România, însoțită de copia **legalizată a** diplomei la care se face referire la art. 4, respectiv la art. 5, cazierul judiciar și dovada efectuării stagiului profesional, împreună cu portofoliul cuprinzând lucrările la care solicitantul a colaborat în perioada de stagiul.

(4) Procedura de acordare a dreptului de semnătură trebuie finalizată în termen de maximum 3 luni de la data prezentării documentației complete de către solicitant.

Art. 11

(1)Cetățenii unui stat membru al Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii elvețieni care solicită stabilirea în România și îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 5 sau art. 6 referitoare la deținerea titlului de arhitect vor dobândi drept de semnătură în aceleași condiții cu cetățenii români, cu respectarea prevederilor **art. 10'**

(2)Arhitecții cetățeni ai unui stat membru al Uniunii Europene, cei ai statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii elvețieni care au dreptul de a exercita profesia de arhitect în unul dintre aceste state și nu solicită stabilirea în România, ci doar dreptul de a presta temporar servicii în domeniul arhitecturii pe teritoriul României vor dobândi drept de semnătură prin înregistrarea automată și temporară la Ordinul Arhitecților din România, cu aceleași drepturi și obligații pe perioada prestării de servicii. Documentele necesare înregistrării în acest caz sunt:

a)declarație cu privire la serviciile ce urmează a fi prestate, dacă acestea implică execuția unor proiecte pe teritoriul României;

b)certificat emis de autoritatea competentă din statul de proveniență, care să ateste dreptul solicitantului de a exercita profesia de arhitect pe teritoriul acestuia; acest certificat trebuie să fie prezentat la cel mult 12 luni de la data eliberării sale de către autoritatea competentă din statul de proveniență;

c)certificat emis de autoritatea competentă din statul de proveniență, care să ateste faptul că solicitantul deține acele diplome sau alte documente doveditoare ale calificării

(3)Proiectul de arhitectură definește prin documente scrise și desenate următoarele: amplasarea construcțiilor, organizarea lor funcțională, rezolvarea plastic-arhitecturală a volumelor construite în concordanță cu specificul construit sau natural al zonei în care sunt amplasate, inclusiv precizează materialele și culorile care se vor folosi la executarea lor.

(4) Pe parcursul tuturor fazelor de elaborare a proiectului, arhitectul sau conductorul arhitect va colabora cu specialiști din domeniile structurii de rezistență, instalațiilor aferente construcțiilor și unde este cazul cu tehnologii proceselor de producție sau cu alți specialiști, îndeplinind calitatea de șef de proiect complex, în cazul construcțiilor de locuit, social-culturale, de cult sau administrative.

Art. 10

(1) Proiectele de arhitectură sau documentațiile de urbanism, precizate la art. 7, alin.2, pct. a, b și c, pentru materializarea cărora legea impune emiterea unei autorizației de construire, inclusiv cele care se supun avizării și aprobării autorităților publice, vor fi elaborate sub coordonarea și responsabilitatea unui arhitect cu drept de semnătură, care va avea calitatea de șef de proiect.

(2) Dreptul de semnătură al conductorilor arhitecți este limitat numai la activitățile precizate la art.7, alin.2, pct. a și c, efectuate pentru construcțiile cu categoria de importanță redusă.

Art. 10'

profesionale care îndeplinesc criteriile legislației europene în domeniu, **în vigoare la data eliberării acestuia.**

(3) Ordinul Arhitecților din România va accepta ca dovadă de onorabilitate un document emis cetățeanului unui stat membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European sau al Confederației Elvețiene de către autoritatea competentă din statul de proveniență a acestuia; acest document trebuie să fie prezentat la cel mult 3 luni de la data eliberării sale de către autoritatea competentă din statul de proveniență.

(4) Pentru dobândirea dreptului de semnătură, cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European sau cetățenii elvețieni vor prezenta un certificat emis de autoritatea competentă din statul de proveniență, care atestă efectuarea unei perioade corespunzătoare de stagiu sau experiență profesională adecvată cu o durată echivalentă stagiului în statul respectiv și care conferă acestora aceleași drepturi ca și cetățenilor români care au efectuat stagiul.

(5) Ordinul Arhitecților din România va pune la dispoziția persoanelor interesate informații privind legislația națională specifică și Codul deontologic al profesiei de arhitect.

Art. 12

Condițiile în care arhitecții cetățeni ai altor state în afara celor la care se face referire la art. 5 pot dobândi drept de semnătură în România și pot cere înscrierea în Tabloul Național al Arhitecților vor fi stabilite, în condiții de reciprocitate, prin convenții încheiate de statul român cu statele respective.

Art. 13

(1) În vederea dobândirii dreptului de semnătură arhitectul absolvent, potrivit prevederilor art. 4, își **poate** va desfășura activitatea profesională, ca stagiar pe o perioadă de 2 ani, **în condițiile legii** sub îndrumarea unui arhitect cu drept de semnătură-specialist sau arhitect cu drept de semnătură-consilier.

(1').....

(2) După împlinirea perioadei de stagiu prevăzute la alin. (1), arhitecții stagiați pot primi drept de semnătură în condițiile art. 10' sau ale art. 11, după caz.

(3) Pentru absolvenții de arhitectură cu diplomă de master sau doctor în domeniu, durata stagiului se reduce la un an.

Art. 14 - S-a reformulat.

Arhitecții stagiați pot semna în perioada stagiaturii studii, planuri și proiecte proprii, care nu presupun eliberarea unei autorizații de construire.

Art.14'

.....

Art. 15

Exercitarea dreptului de semnăturală, potrivit prezentei legi, este incompatibilă cu situațiile în care:

a) arhitectul îndeplinește pentru același proiect funcția de verificator, de expert sau de consilier ales în cadrul administrației publice sau este membru al unei comisii tehnice de arhitectură sau urbanism implicate în procesul de avizare sau de autorizare;

b) arhitectul este funcționar public în cadrul autorității administrației publice centrale sau locale care are în competență avizarea, autorizarea și controlul lucrării în cauză.

Art. 16

Art. 13

(1).....
(1') Stagiul în vederea acordării dreptului de semnătură va fi efectuat în conformitate cu normele metodologice aprobate de Consiliul Național al O.A.R.

Art. 14

(1) În perioada efectuării stagiului pentru dobândirea dreptului de semnătură, arhitecții nu pot să-și asume responsabilitatea profesională și nu pot semna și parafa în calitate de șef de proiect studiile, planurile și proiectele de arhitectură pentru lucrările care presupun emiterea unei autorizații de construire, inclusiv pentru fazele de proiect tehnic și detalii de execuție.

(2) În situațiile prevăzute la alin.1 arhitectul stagiar își poate exercita profesiunea numai sub îndrumarea unui arhitect cu drept de semnătură,
(3) Arhitectul stagiar și poate asuma responsabilitatea în nume propriu numai pentru activitățile prevăzute la art.7, alin. 2, pct. g și h.

Constituie infracțiune și se sancționează, potrivit art. 281 din Codul penal, exercitarea dreptului de semnătură fără îndeplinirea condițiilor prevăzute de prezenta lege.

SECTIUNEA 2: Modalități de exercitare a profesiei de arhitect

Art. 17

(1) Dreptul de semnătură se poate exercita în cadrul birourilor individuale, birourilor asociate, societăților comerciale de proiectare sau altor forme de asociere constituite conform legii, *cu condiția ca cel puțin unul din membrii asociați, asociatul unic sau acționarul principal să fie arhitect cu drept de semnătură.*

(2) Indiferent de formele de exercitare a profesiei precizate la alin. (1), arhitecții cu drept de semnătură pot dobândi calitatea de proiectant general.

(2').....

(3) Indiferent de modalitatea de exercitare a profesiei, arhitecții cu drept de semnătură pot angaja salariați.

(4) Persoanele juridice **prevăzute la alin. (1)**, care nu au în cadrul personalului un arhitect cu drept de semnătură și care desfășoară activități de proiectare, au obligația ca, pentru întocmirea documentațiilor de urbanism și a proiectelor de arhitectură supuse aprobării sau autorizării, *cât și în celelalte faze de proiectare*, să folosească *numai* serviciile unui arhitect cu drept de semnătură *care își exercită profesia în una din modalitățile precizate la alin.1, pe bază contractuală cu biroul individual al acestuia sau cu societatea comercială la care arhitectul este asociat sau acționar majoritar.*

Art. 18

(1) Modalitatea de exercitare a profesiei se declară de către arhitect și se înregistrează la Ordinul Arhitecților din România.

(2) Birourile individuale se pot asocia prin contract.

(3) Raporturile contractuale se stabilesc între biroul individual și client sau, în cazul birourilor asociate, aceste raporturi se stabilesc

Art. 17

(2') Exercițarea dreptului de semnătură al arhitectului nu se poate face în calitate de salariat al unei societăți comerciale sau a altui tip de instituție.

între unul dintre birourile individuale implicate și client.

SECTIUNEA 3: Drepturile și obligațiile arhitecților cu drept de semnătură

Art. 19

Arhitectul cu drept de semnătură are următoarele drepturi:

a) să elaboreze și să semneze documentele prevăzute la art. 10 alin.1;

b) să verifice în timpul execuției lucrării conformitatea acesteia cu autorizația emisă, chiar dacă asistența tehnică nu i-a fost încredințată; Urmărirea lucrărilor trebuie să treacă de la drepturi la obligațiile arhitectului stabilite prin art.20.

b) să beneficieze, pentru serviciile prestate în relațiile contractuale ce se stabilesc cu clientul, de un onorariu negociat în mod liber cu acesta. Ordinul Arhitecților din România, cu avizul Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului și al Ministerului Culturii și Cultelor, stabilește lista onorariilor de referință, care vor fi puse la dispoziția oricărui client;

d) să introducă în contractul încheiat cu clientul clauze privind protecția dreptului de autor.

Art. 20

Arhitectul cu drept de semnătură are următoarele obligații:

a) să cunoască și să respecte reglementările legale în vigoare referitoare la exercitarea profesiei de arhitect;

a')

b) să respecte Codul deontologic al profesiei de arhitect și Regulamentul Ordinului Arhitecților din România;

c) să facă cunoscută clientului obligația de a obține și de a respecta avizele, acordurile și autorizațiile necesare, prevăzute de lege;

d) să se preocupe de perfecționarea calificării profesionale;

e) să își asume, prin exercitarea dreptului de semnătură, întreaga responsabilitate profesională față de client și autorități, manifestând conștiinciozitate și probitate profesională;

f) să servească interesele clientului în acord cu interesul public și cu exigențele profesionale.

SECTIUNEA 4: Suspendarea și încetarea dreptului de semnătură. Radierea din Tabloul Național al Arhitecților

Art. 21

CAPITOLUL III: Ordinul Arhitecților din România

SECTIUNEA 1: Atribuțiile și organizarea Ordinului Arhitecților din România

Art. 26

(1) Forurile de conducere ale Ordinului Arhitecților din România sunt:

a) Conferința națională;

b) Consiliul național;

c) Colegiul director;

d) președintele Ordinului.

(2) Persoanele alese în Consiliul național, în Colegiul director sau ca președinte al Ordinului au un mandat de 4 ani. *Ele nu pot exercita mai mult de două mandate consecutiv.*

(2')

Art. 19

Art. 20

a') chiar dacă asistența tehnică nu i-a fost încredințată contractual, pe parcursul executării lucrării, arhitectul cu drept de semnătură are responsabilitatea urmăririi acesteia și este obligat să sesizeze în scris pe investitor, cât și autoritățile statului și ale administrației publice locale cu atribuții în domeniul calității și disciplinei în construcții privind abaterile de la proiectul de arhitectură autorizat.

(2') O persoană nu poate fi aleasă în funcția de președinte al Ordinului în mai mult de două mandate consecutiv.

SECTIUNEA 2: Filialele teritoriale ale Ordinului Arhitecților din România

SECTIUNEA 3: Tabloul Național al Arhitecților

Art. 36

(1) Pentru centralizarea evidenței arhitecților din întreaga țară se înființează Tabloul Național al Arhitecților, document care se publică anual în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Tabloul Național al Arhitecților va cuprinde arhitecți cu drept de semnătură și conductorii arhitecți cu drept de semnătură și va fi organizat pe specializări.

(3) Înregistrarea în Tabloul Național al Arhitecților permite exercitarea profesiei în întreaga țară. Aria națională a dreptului de semnătură este prevăzută în art.9, alin.4.

Art. 37

(1) Ordinul Arhitecților din România, inclusiv filialele sale teritoriale, are obligația să furnizeze terților orice informație legată de datele înregistrate în Tabloul Național al Arhitecților sau în tablourile arhitecților.

(2) Tablourile arhitecților vor evidenția și modalitatea în care persoanele înscrise își exercită profesia.

(3) Ordinul Arhitecților din România sau filialele acestuia vor elibera, la cererea celui înscris, un certificat, care va cuprinde toate datele care îl privesc, înregistrate în tablourile arhitecților.

SECTIUNEA 4: Răspunderea disciplinară

Art. 38

(1) Membrii Ordinului Arhitecților din România răspund disciplinar pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi, a codului deontologic al profesiei, a hotărârilor proprii adoptate de forurile de conducere abilitate ale Ordinului, precum și pentru orice abateri săvârșite în legătură cu profesia sau în afara acesteia care aduc prejudicii prestigiului profesiei sau Ordinului.

(2) Sancțiunile disciplinare sunt:

a) avertismentul;

b) votul de blam;

b')
c) suspendarea pe o perioadă de 6-12 luni a dreptului de semnătură;

d) suspendarea pe o perioadă de 6-12 luni a calității de membru al Ordinului Arhitecților din România.

(3)

(4) Sancțiunile prevăzute la alin. (2) lit. c) și d) se aplică de Consiliul național al Ordinului, la propunerile comisiilor teritoriale de disciplină, în baza hotărârii comisiei de disciplină la nivel național

(5) Împotriva hotărârii comisiei teritoriale de disciplină, prin care s-a aplicat una dintre sancțiunile disciplinare prevăzute la **alin. (2) lit. a) b') și b)**, se poate formula contestație la Comisia națională de disciplină în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii.

Art. 38

b') suspendarea pe o perioadă de 3 luni a dreptului de semnătură;

(3) Sancțiunile prevăzute la alin. (2) lit. a) b) și b') se aplică de către colegiul director teritorial, la propunerea comisiei teritoriale de disciplină.